

Dosarul nr. 1ra-2003/21
1-15195980-01-1ra-28092021

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

22 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofci Vladimir,
Judecători – Țurcanu Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena și Plămădeală
Ghenadie,

a judecat fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, de către avocatul Panov Diana în numele inculpatului și de către avocatul Rîhlea Vasile în numele părții vătămate, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2021, în cauza penală în privința lui

Țurcanu Victor XXXXX născut la XXXXX,
originar și domiciliat în mun. XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.05.2015 – 02.04.2018;
Instanța de apel: 23.08.2019 - 17.05.2021;
Instanța de recurs: 28.09.2021- 22.03.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 02 aprilie 2018, Țurcanu Victor fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea pe un termen de 3 ani de dreptul de a ocupa funcții ce țin de primirea în gestiune a bunurilor materiale.

Potrivit art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani.

S-a încasat de la Țurcanu Victor în beneficiul părții vătămate Chiosa Ion prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *in fapt* că, Țurcanu Victor pe 20 aprilie 2012, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, acționând cu intenție directă, sub pretextul de a procura automobilul de model „XXXXX” nr/în. XXXXX la prețul de 2 100 euro, echivalentul a 35 269,29 lei conform cursului valutar stabilit de Banca Națională la acel moment, aflându-se pe bd. XXXXX, a convins partea vătămată Chiosa Ion să-

i transmite automobilul dat contra angajamentului de a achita prețul acestuia indicat în recipisa care a transmis-o părții vătămate, după care a părăsit locul comiterii infracțiunii cu automobilul obținut fără ca ulterior să restituie automobilul proprietarului sau să achite costul acestuia conform înțelegerii avute, cauzând astfel părții vătămate daună considerabilă în sumă de 35 269,29 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal, individualizată prin indicii – „*Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”.

2.1. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 31 octombrie 2018, cu aplicarea prevederilor art.10, art.10¹ alin.(1) și (7) Cod penal, a fost modificată sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 02 aprilie 2018, privind condamnarea lui Țurcanu Victor în baza art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal (*în redacția din 14.04.2009*), cu recalificarea faptei în baza art.190 alin. (1) Cod penal (*în redacția din 27.07.2018*) și condamnarea la 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani.

Țurcanu Victor potrivit prevederilor art.60 alin.(1) Cod penal a fost liberat de răspunderea penală în baza art.190 alin.(1) (*în redacția din 27.07.2018*), deoarece a intervenit prescripția tragerii la răspunderea penală.

De către prima instanța a fost reținut în drept că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal, individualizată prin indicii – „*Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile*”.

3. Inculpatul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu repunerea în termen a apelului și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

3.1. Avocatul Panov Diana în numele inculpatului, la data de **25 aprilie 2019** a contestat cu apel (recurs) încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din **31 octombrie 2018**, solicitând casarea acesteia, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În motivare avocatul a invocat că, nu este de acord cu încheierea care este una ilegală și neîntemeiată, deoarece inculpatul nu a recunoscut vina, nu a depus cerere să-i fie recalificate acțiunile și consideră că se află în prezența unor relații civile.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2021, a fost admis apelul inculpatului și apelul avocatului în numele acestuia, casată total inclusiv din oficiu în temeiul art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, sentința Judecătoriei Criuleni din 02 aprilie 2018 cât și încheierea din 31 octombrie 2018 a

aceleiași instanțe, pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Țurcanu Victor a fost recunoscut vinovat în baza art.190 alin.(1) Cod penal și s-a liberat de pedeapsă stabilită, din motivul expirării termenului de prescripție privind tragerea la răspundere penală.

Acțiunea civilă a părții vătămate Chiosa Ion, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și just a ajuns la concluzia că, inculpatul Țurcanu Victor a săvârșit infracțiunea de escrocherie în circumstanțele indicate în rechizitoriu.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Țurcanu Victor a comis escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, infracțiune prevăzută de art.190 alin.(1) Cod penal.

Totodată, fiind analizată încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului în baza probelor cercetate detaliat, instanța de apel a considerat necesar de a le reîncadra, reieșind din prevederile art.10 Cod penal, a Legii nr.179 din 26.07.2018 pentru modificarea a unor acte legislative în vigoare din 17.08.2018, adoptată după pronunțarea sentinței de condamnare, prin care au fost introduse modificări la dispozițiile din art.190 Cod penal, care sunt în favoarea inculpatului.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că acțiunile inculpatului Țurcanu Victor urmează a fi reîncadrate în baza art.190 alin. (1) Cod penal (*redacția 26.07.2018*), după indicii calificativi „*Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane, cu încheierea actului juridic anulabil determinată de comportamentul viclean care a produs daune considerabile*”,.

În acest context, fiind reținut în fapt de către instanța de apel că, inculpatul Țurcanu Victor pe 20 aprilie 2012, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, acționând cu intenție directă, sub pretextul de a procura automobilul de model „XXXXX” numărul de î/n. XXXXX la prețul de 2100 euro, echivalentul a 35 269,29 lei conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a RM la acel moment, aflându-se pe bd. XXXXX, a convins partea vătămată Chiosa Ion să-i transmită automobilul dat contra angajamentului de a achita prețul acestuia indicat în recipisa care a transmis-o părții vătămate, după care a părăsit locul comiterii infracțiunii cu automobilul obținut fără ca ulterior să restituie automobilul proprietarului sau să achite costul acestuia conform înțelegerii avute, cauzând astfel părții vătămate daună considerabilă în sumă de 35 269,29 lei.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că, din interpretarea sistemică a normei art.190 alin.(1) Cod penal, reiese că, inculpatul este pasibil sancțiunii în

formă de amendă în mărime de la 200 la 500 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, valabilă la momentul comiterii faptei, până la modificările operate prin Legea Parlamentului nr.207 din 29.07.16, în vigoare 07.11.16, și prin Legea Parlamentului nr.326 din 23.12.13, în vigoare din 25.02.14.

Astfel, instanța de apel raportând normele de drept la circumstanțele de fapt a cauzei, a considerat necesar ca Țurcanu Victor să fie liberat de răspundere penală pe art.190 alin.(1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție privind tragerea la răspundere penală, or, infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, iar din momentul comiterii faptei – 20.04.2012, până la adoptarea hotărârii instanței de judecată, a expirat mai mult de 5 ani, totodată nu au existat circumstanțe care ar suspenda sau întrerupe curgerea termenului de prescripție privind tragerea la răspunderea penală, prin urmare, în privința inculpatului Țurcanu Victor, sunt aplicabile prevederile art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal.

Referitor la pretențiile părții vătămate de ordin material și moral, instanța de apel a reținut că, deși partea vătămată Chiose Ion în cadrul procesului penal a înaintat față de inculpatul Țurcanu Victor acțiune civilă, privind restituirea prejudiciului cauzat prin infracțiune, potrivit materialilor cauzei, și anume titlului executoriu reiese, că acesta s-a adresat în instanța cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Țurcanu Victor privind încasarea datoriei, iar prin hotărârea Judecătoria Buiucani din 09.11.2016 s-a dispus încasarea de la Țurcanu Victor în beneficiul lui Chiosa Ion datoriei în mărime de 2 100 euro, dobândii de întârziere în mărime de 1 554,58 lei, precum și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3 000 lei. Prin urmare în opinia instanței de apel cerința și-a pierdut actualitatea.

5. Avocatul Panov Diana în numele inculpatului, în temeiul pct. 6) și 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, deoarece fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanța de apel a casat acte emise de către Judecătoria Criuleni, pe când a fost solicitat casarea actelor emise de către judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

Totodată, avocatul a menționat că, Țurcanu Victor urmează a fi achitat deoarece suntem prezenți în cadrul relațiilor civile. Mai mult, exista și o hotărâre civilă, din data de 09.11.2016, prin care a fost admisă acțiunea civilă parțial și dispusă încasarea sumei de 2 100 euro și cheltuielile de judecată privind asistența juridică 3 500 lei.

La fel, avocatul a indicat că la materialele cauzei lipsesc careva probe care să demonstreze recurgerea inculpatului la acțiunea adiacentă (înșelăciunea sau abuzul de încredere) din cadrul laturii obiective a componentei de infracțiune imputate acestuia. Or, probe concludente, pertinente și utile care să confirme dobândirea ilicită de către inculpat, a bunurilor prin înșelăciune și abuz de încredere de la partea vătămată de către partea acuzării nu au fost prezentate.

5.1. Avocatul Rîhlea Vasile în numele părții vătămate, în temeiul pct. 6)

și 7) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanța de apel nelegitim a apreciat, că apelurile au fost depuse în termen, pe motiv, că Țurcanu Victor ar fi lipsit de la pronunțarea sentinței, deoarece sentința a fost pronunțată în prezența părților, inclusiv și a lui Țurcanu Victor și respectiv termen limită de depunere a apelului a fost data de 18 aprilie 2018:

Avocatul consideră că, instanța de apel nelegitim a concluzionat, precum, că cererea cu privire la încasarea pagubei morale în sumă de 10 000 lei și-a pierdut actualitatea, având în vedere, că hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani din 09 noiembrie 2016 până în prezent este executată parțial în sumă de 1 055.45.

5.2. Procurorul, în temeiul pct. 6) și 7) alin.(1) art.427 Cod de procedură a contestat cu recurs decizia și solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, cererea de apel formulat de către inculpatul Țurcanu Victor, precum și cererea de apel (recurs) formulată de către avocatul Panov Diana în numele inculpatului nu au fost înregistrate nici în cancelaria primei instanțe și nici în cancelaria instanței de apel.

De asemenea, procurorul a subliniat că, instanța de apel nu a verificat nici faptul dacă cererea de apel formulată de către avocatul Panov Diana în numele inculpatului a fost declarată în termenul prevăzut de lege.

Într-o altă ordine de idei, procurorul a indicat că instanța de apel a adoptat o decizie care contravine prevederilor art.art.8 și 10 Cod penal, în condițiile în care la reîncadrarea faptei de la componența de infracțiune prevăzută la art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal la componența de infracțiune prevăzută la art.190 alin.(1) Cod penal a reținut calificative inexistente în legea penală la data săvârșirii infracțiunii.

De către procuror a fost indicat și faptul că instanța de apel a omis faptul că, prin acțiunea civilă intentată în cadrul procesului penal, partea vătămată/civilă Chiosa Ion a solicitat pe lângă încasarea despăgubirilor materiale, dobânzilor de întârziere, cheltuielilor judiciare regăsite în acțiunea civilă și încasarea despăgubirilor morale în sumă de 10 000 lei.

6. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit a ajuns la concluzia că recursurile ordinare declarate urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Din textul recursurilor declarate, Colegiul penal constată că, recurenții invocă temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6), 7) și 11) Cod de procedură

penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; 7) apelul a fost introdus tardiv; 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Verificând actele cauzei, în raport cu alegațiile recurenților, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel a comis următoarele erori de drept

În primul rând, Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel a casat o altă sentință decât cea contestată, așa cum rezultă din partea introductivă și descriptivă a deciziei recurate a fost supusă controlului de legalitate în ordinea stabilită la art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, o sentință a Judecătorei Criuleni din 02 aprilie 2018, însă, a fost solicitat controlul legalității sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 02 aprilie 2018, prin care a fost condamnat V. Țurcanu în baza art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal.

Prin urmare, de către instanța de apel a fost confundată sentința contestată, ceea ce nu se încadrează în rigorile de legalitate a unei hotărâri judecătorești prevăzute la art.384 alin.(3) Cod de procedură penală.

În al doilea rând, Colegiul penal lărgit notează că, în ședința de judecată din 27 ianuarie 2020, avocatul Panov Diana a prezentat doar copia xerox a cererii de apel declarată din numele inculpatului Țurcanu Victor, pe care este imprimată ștampila Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 28 noiembrie 2018 cu nr.40557, însă aceasta nu este oarecum autenticată.

În acest context, Colegiul penal lărgit conchide că, autenticitatea acestui apel nu a fost stabilită de către instanța de apel, dat fiind faptul că nu a fost dat curs solicitării făcute de către procuror și avocatul părții vătămate, privind interpelarea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, pentru a fi prezentate informații privind declanșarea apelului de către inculpat, cu remiterea acestuia în original.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal lărgit subliniază că, în ședințele de judecată în instanța de apel nu a fost prezent inculpatul pentru a confirma autenticitatea acestui înscris, iar avocatul Panov Diana nu a probat obținerea acestui înscris de la inculpatul Țurcanu Victor.

Altfel, la această etapă de către instanța de apel a fost ignorate prevederile art.405 Cod de procedură penală și recomandările conținute la *pct.9 și 9.1 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”*.

În al treilea rând, Colegiul penal lărgit făcând excepție de la eroarea de identificare a apelului făcut din numele inculpatului Țurcanu Victor, stabilește că

instanța de apel a ignorat ca să verifice dacă acest apel a fost depus în termenul prevăzut de lege.

Potrivit procesului-verbal din 17 mai 2021, (*a se vedea f.d.47 Vol. II*) de către avocatul inculpatului a fost solicitat repunerea în termen a apelului înainta de către inculpat, motivând solicitarea în cauză prin omisiunea neimputabilă acestuia de a declanșa calea respectivă de atac în termen de 15 zile de la data pronunțării sentinței motivate (*ne citarea în ședință de judecată*).

În pofida faptului că, însuși avocatul inculpatului a consimțit că a fost declanșată calea de atac în afara termenului prevăzut de lege, instanța de apel a reținut la pct.4 și pct. 5 din decizia recurată, că apelul este depus în termenul prevăzut de lege, făcând trimitere la pct.6.1 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12 decembrie 2005 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, *care prevede că contestarea sentinței de către persoana care a lipsit de la pronunțarea ei, de la data comunicării în scris despre redactarea sentinței*, însă, acesta recomandarea este afectată de desuetudine juridică și doctrinară.

Sub acest aspect, se reține că instanța de apel neîntemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind depunerea apelului în termen.

Astfel, potrivit art.402 alin.(1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale.

Conform art.403 alin.(1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei.

Potrivit art.338 alin.(2) și (4) Cod de procedură penală, pronunțarea hotărârii integrale este publică, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

În corespundere cu art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

În conformitate cu art.231 alin.(3) Cod de procedură penală la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Astfel, termenul de exercitare a căii de atac începe a curge de la data pronunțării hotărârii (*Recomandarea Curții Supreme de Justiție, nr. 37, cu privire la pronunțarea hotărârilor judecătorești în procesul penal din 22.04.2013*).

În aceste circumstanțe, Colegiul penal lărgit a stabilit că cercetările judecătorești în prima instanță au fost terminate în ședința din 11 decembrie 2017, iar după luarea a ultimului cuvânt de către inculpat, instanța a anunțat întrerupere pentru deliberarea și pronunțarea sentinței pe 18 decembrie 2017.

Ședința din 18 decembrie 2017 nu a avut loc din motive obiective (concediul de boală al judecătorului) însă inculpatul nu s-a prezentat la sediul instanței pentru a fi informat despre următorul termen de judecată (*a se vedea certificatul f.d.212*).

Nu s-a prezentat inculpatul Țurcanu Victor nici la următoarele termene de judecată stabilite către 21 februarie 2018 (*a se vedea f.d.213*) și respectiv 2 aprilie 2018 (*a se vedea f.d.214*), instanța de judecată a pronunțat dispozitivul sentinței, indicând că sentința motivată v-a fi pronunțată pe 2 mai 2018.

Pe 2 mai 2018, inculpatul Țurcanu Victor de asemenea nu s-a prezentat la sediul instanței de judecată pentru a primi o copie a sentinței motivate (*fd.230*).

Prin urmare, argumentele aduse precum că inculpatul nu a cunoscut despre data pronunțării sentinței nu sunt plauzibile, deoarece acesta avea obligația de diligență pentru a se prezenta în ziua de 18 decembrie 2017 la sediul instanței de judecată pentru a primi o copie a sentinței, s-au în cazul amânării deliberării să fie informat despre data următorului termen de judecată.

În condițiile în care cercetările judecătorești erau finalizată, iar inculpatul rămânea în așteptarea soluției de caz, prima instanță nu avea obligația de a-1 cita pentru un nou termen de judecată în situația în care deliberarea era amânată.

Aceste afirmații rezidă din prevederile art.319 alin.(2) Cod de procedură penală potrivit cărora partea prezentă la un termen de judecată nu mai este citată pentru termenele ulterioare, chiar dacă va lipsi la vreunul dintre aceste termene.

În sinteza celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, potrivit jurisprudenței naționale constante, în primă etapă a examinării cauzei în ordine de apel, instanța trebuie să verifice corectitudinea sesizării ei cu cerere de apel de către partea în proces sau de către persoana interesată, adică să verifice dacă cererea de apel a fost declarată în termenul legal, condiție care nu a fost îndeplinită corespunzător de către instanța de apel.

În al patrulea rând, conform art.414 alin. (6) Cod de procedură penală, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Raportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art.414 Cod de procedură penală enumerate supra, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a întemeiat soluția pe declarațiile părții vătămate date în prima instanță fără a le de citirii și a le consemna în procesul-verbal.

În al cincilea rând, Colegiul penal lărgit menționează că, la încadrarea

juridică a faptei săvârșite de către inculpatul Țurcanu Victor, instanța de apel trebuia să rețină că la momentul comiterii faptei din 20 aprilie 2012, art.190 Cod penal nu prevedea răspundere penală pentru: „dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”.

Pe această linie de considerente se evidențiază că, dispozițiile art.190 Cod penal, în vigoare din 17 august 2018, nu pot fi aplicate, deoarece fapta inculpatului a fost comisă pe 20 aprilie 2012, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor operate la art.190 Cod penal prin Legea nr.179 din 26 iulie 2018.

Totodată, infracțiunea de escrocherie nu a fost decriminalizată prin modificările operate în art.190 Cod penal, esența ei păstrându-se, deci, redacția nouă a normei în cauză nu înlătură caracterul infracțional al faptei, nu ușurează pedeapsa și nu ameliorează în alt mod situația persoanei ce a comis infracțiunea, adică nu are efect retroactiv.

În al șaselea rând, referitor la acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Chiosa Ion, instanța de apel în motivarea de respingere a acestei solicitări a făcut referire la hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 9 noiembrie 2016, însă nu a dat răspuns elocvent argumentelor invocate de apărare - despre prezența unor relații de ordin civil.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul constată că, în speța discutată, și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs prevăzute în art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală – hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, având obligația să înlătore erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură

penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, de către avocatul Panov Diana în numele inculpatului și de către avocatul Rîhlea Vasile în numele părții vătămate, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2021, în cauza penală în privința inculpatului *Țurcanu Victor XXXXX*, dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la 22 martie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie